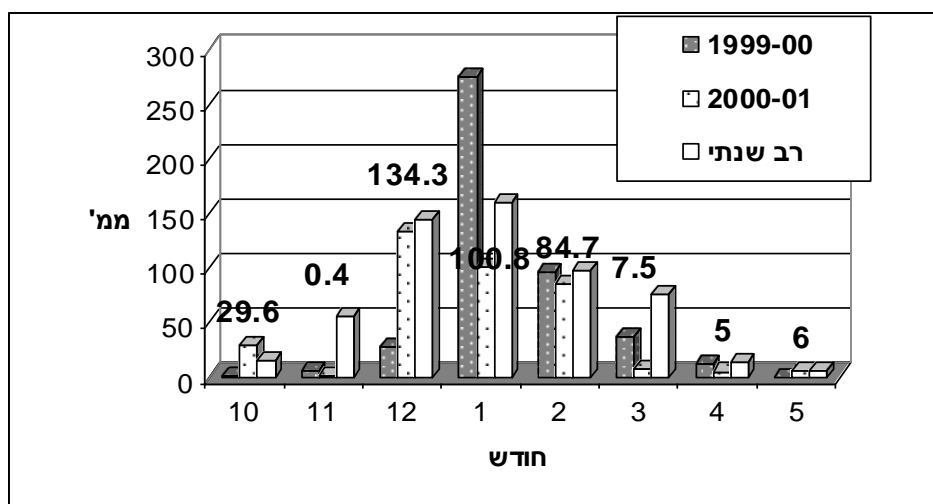

סיכום אקלימי חורף 2000-2001 קיץ 2001

סוכם ע"י : יששכר פרגר, שה"מ
יוסף ציפריס, מיג"ל

א. חורף 2000-2001:

בדומה לשנתיים הקודמות גם חורף זה היה שחון. ירדו בו בין כ- 400 מ"מ בצפון העמק ל- 280 בדרומו ובמזרחו, כ- 35% פחות מהממוצע הרב שנתי (איור 1).
איור 1: משקעים בחורף 2000-2001

אם בחורף 1999-2000 התנחמנו, במידה מסוימת, בחתך הרטבה מלא, בעיקר עקב כמות המשקעים החריגה בחודש ינואר, בחורף 2000-2001 גם החלוקה היתה גרועה: בחדשים נובמבר, ינואר, פברואר ומרץ כמות המשקעים היתה פחותה במידה ניכרת לעומת הרב שנתי. למעשה, בנובמבר ומרץ לא ירד בכלל גשם משמעותי: החורף החל מאוחר, והסתיים מוקדם. כך שגם להרטבת חתך הקרקע השילוב של כמות משקעים נמוכה וארועי גשם חלשים לא הספיק. לרצף של שלוש שנים שחונות, היתה השפעה חריפה על זמינות המים לחקלאות: התרוקנות האקוויפרים ואי מילוי המאגרים (הכינרת ירדה אל מתחת ל"קו האדום" חייבו את האחראים על משק המים להכריז על מצב חרום ולקצץ באופן דרסטי בהקצבת המים לחקלאות. הגליל העליון בכלל וגידולי שדה בפרט, נפגעו יותר מאזורים אחרים בארץ, עקב שימוש כמעט בלעדי במים שפירים ואי זמינות מים מושבים כבאזורים מאוכלסים יותר. מצב זה גרם לצמצום שטחי המזרע בגד"ש בקיץ. נוסף לכך, החתך החסר, והקיץ החם, חייבו את המגדלים, דוקא בשנה ללא מים, להגביר את ההשקיה בגידולי קיץ שכן נזרעו. מוצר לוואי נוסף לשנים השחונות, וכנראה שלחורף 2000-2001 היתה לכך תרומה גדולה במיוחד, היתה המלחת קרקעות באזורים נרחבים בעמק החולה ובעיקר בשטחי הכבול.

חורף כמו זה של 2000-2001 מאפשר, כמובן, הכנת שטחים טובה למזרעי אביב וקיץ ואכן השטחים הוכנו כהלכה, והמזרעים השונים יצאו לדרך בתאריכים אופטימליים.

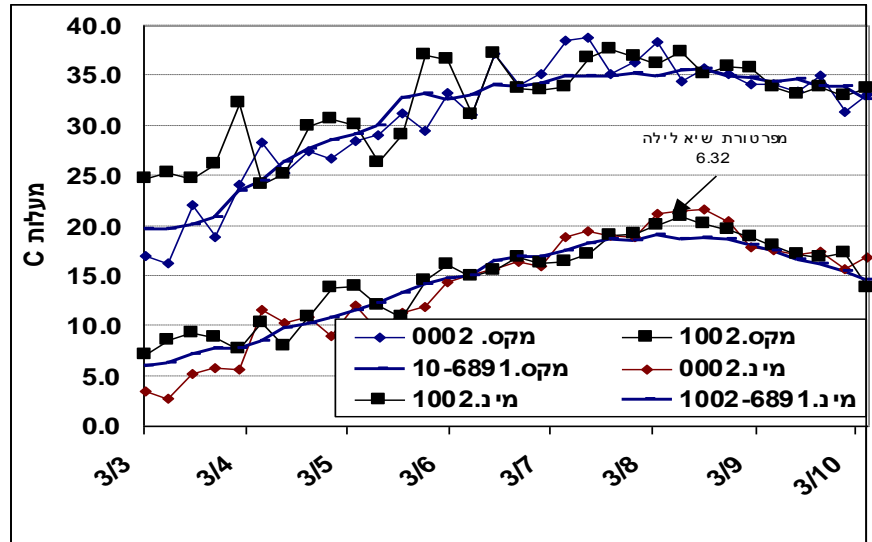
ב. האביב

החורף, כאמור הסתיים מוקדם, והאביב החל מוקדם: חודש מרץ היה שחון כמעט לחלוטין, וגם הטמפרטורות היו גבוהות למדי גם במינימום וגם במקסימום הן עלו על הממוצע הרב שנתי

ב- 3-5 מעלות C.

גם באפריל ומאי שררו טמפרטורות שוות או גבוהות מהממוצע (איור 2).

איור 2: טמפרטורות באביב וקיץ 2001

ג.הקיץ

הקיץ עד אמצע אוגוסט היה חם, במידה ניכרת, מהממוצע הרב שנתי. ביוני שררו טמפרטורות גבוהות (כ- 5 מעלות מעל לממוצע) במשך שלושה שבועות רצופים וכן מאמצע יולי עד אמצע אוגוסט (כ- 3-4 מעלות מעל לממוצע). כך גם בטמפרטורות מינימום באותם השבועות (איור 2). טמפרטורות לילה גבוהות גורמות לאובדני אנרגיה משמעותיים של הצמחים עקב נשימה מוגברת, ובכך לאבדן מוטמעים (חומר יבש).

אבדנים אלה, ע"פ התיאוריה פוגעים ביבול של כל הגידולים. כך שהקיץ בעיקרו, גם הוא לא היטיב עם החקלאות. החל מאמצע אוגוסט עד סוף הקיץ שררו טמפרטורות נוחות, לא היו הפרעות גשם, ואסוף היבול (כותנה, אגוזי אדמה) נעשה בתנאים מיטביים.